

V Bruseli 2. júna 2016
(OR. en)

9768/16

**Medziinštitucionálny spis:
2015/0287 (COD)**

**JUSTCIV 160
CONSOM 137
DIGIT 67
AUDIO 76
CODEC 809**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	8879/16
Č. dok. Kom.:	15251/15
Predmet:	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu (prvé čítanie) – diskusia o smerovaní

I. SÚVISLOSTI

1. Komisia prijala 9. decembra 2015 dva návrhy smerníc týkajúcich sa zmluvného práva: návrh smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu (ďalej len „smernica o digitálnom obsahu“)¹ a návrh smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku (ďalej len „smernica o online predajoch tovaru“)².

¹ Pozri dokument 15251/15 JUSTCIV 290 CONSOM 220 DIGIT 116 AUDIO 40 CODEC 1731 + ADD 1 + ADD 2.

² Pozri dokument 15252/15 JUSTCIV 291 CONSOM 221 CODEC 1733 + ADD 1 + ADD 2.

2. Uvedené dve navrhované smernice sú súčasťou Stratégie pre jednotný digitálny trh v Európe³. Ich celkovým cieľom je v záujme spotrebiteľov a podnikov prispieť k rýchlejšiemu rastu jednotného digitálneho trhu.
3. Holandské predsedníctvo považuje skúmanie tohto spisu za jeden z najdôležitejších bodov svojho programu. Táto priorita sa odzrkadľuje najmä v hustom programe zasadnutí Rady na úrovni pracovnej skupiny (15 zasadacích dní) od predloženia oboch navrhovaných smerníc.
4. V súlade s mandátom, ktorý schválila Rada pre SVV 10. a 11. marca 2016⁴, sa práce na technickej úrovni sústredili najprv na preskúmanie smernice o digitálnom obsahu, pričom nestratili zo zreteľa súvislosti medzi touto smernicou a smernicou o online predajoch tovaru.
5. V rokovaníach o navrhovanej smernici o digitálnom obsahu na úrovni pracovnej skupiny sa dosiahol dobrý pokrok. Pracovnej skupine pre občianske veci (zmluvné právo) sa podarilo ukončiť prvé preskúmanie hlavných článkov tejto smernice. Na základe úvah v pracovnej skupine a komplexných písomných príspevkov delegácií sa podarilo identifikovať hlavné aspekty smernice, ktoré budú mať kľúčový význam v pokračujúcich rokovaníach o tomto návrhu.
6. Predsedníctvo uznáva, že smernica o digitálnom obsahu je veľmi technickej povahy a pred tým, ako sa bude môcť zaujať konečná pozícia, budú potrebné ďalšie objasnenia a rokovania o podrobnostiach navrhovaných pravidiel.
7. Zdá sa však, že sa podarilo dospieť k dohode vo vzťahu k viacerým identifikovaným zásadným aspektom. Predsedníctvo by chcelo zachytiť toto spoločné porozumenie s cieľom poskytnúť usmernenie pre budúcu prácu a pripraviť pôdu pre ďalší podstatný pokrok v súvislosti s navrhovanou smernicou o digitálnom obsahu.

³ Pozri dokument 8672/15 COMPET 185 TELECOM 109 AUDIO 11 DIGIT 32 RECH 107 MI 291 PI 32 IND 72 ECOFIN 308 ENER 139 DATAPROTECT 70 CYBER 31 JUSTCIV 101 E-JUSTICE 56 CULT 29 EDUC 122.

⁴ Pozri dokument 6150/16 JUSTCIV 17 CONCOM 30 DIGIT 10 AUDIO 12 CODEC 165.

8. Coreper na zasadnutí 24. mája 2016 vo všeobecnosti schválil (nevyčerpávajúci) zoznam identifikovaných základných zásad a politických usmernení, ako sa uvádza v prílohe k tejto poznámke, a súhlasil s ich predložením na schválenie Rade.

II. ZÁVER

9. Coreper sa vzhľadom na uvedené vyzýva, aby
- schválil základné zásady celkovej štruktúry smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv medzi podnikmi a spotrebiteľmi o dodávaní digitálneho obsahu a politické usmernenia pre budúce rokovania, ako sa uvádzajú v prílohe k tejto poznámke, s cieľom pripraviť pôdu pre ďalší podstatný pokrok v súvislosti s navrhovanou smernicou.

ZÁKLADNÉ ZÁSADY A POLITICKÉ USMERNENIA PRE ĎALŠIE ROKOVANIA

A. Ciele

a) Politické ciele

1. Účelom smernice o digitálnom obsahu je prispievať k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu zavedením harmonizovanejšieho rámca pravidiel zmluvného práva EÚ pre zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi o dodávaní digitálneho obsahu a zároveň poskytovať vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a zvýšenú právnu istotu, čím sa znížia náklady na transakcie a podnikom, najmä malým a stredným podnikom („MSP“), sa uľahčí predaj v celej EÚ a posilní sa dôvera európskych spotrebiteľov pri cezhraničných nákupoch.
2. Z rokovaní je zrejmá všeobecná podpora týchto cieľov, preto by sa nimi mali riadiť nadchádzajúce rokovania a mali by byť zohľadnené v znení smernice.

b) Potreba koherentnosti

3. Dôležitým aspektom, ktorý počas rokovaní zdôrazňovali mnohé delegácie, je potreba zachovať celkovú konzistentnosť medzi právnymi predpismi EÚ v oblasti spotrebiteľských zmlúv a to, aby nové pravidlá EÚ o dodávaní digitálneho obsahu vhodne zapadali do vnútroštátneho všeobecného zmluvného práva.

4. S cieľom predísť fragmentácii právnych predpisov a umožniť hladké uplatňovanie pravidiel v praxi aj v prípadoch, keď napríklad zmluvy okrem digitálneho obsahu zhŕňajú aj iné plnenie, pravidlá o zmluvách medzi podnikmi a spotrebiteľmi týkajúce sa dodávania digitálneho obsahu a pravidlá o zmluvách medzi podnikmi a spotrebiteľmi týkajúce sa predaja tovaru by sa mali čo najviac zosúladiť a rozdiely medzi nimi by sa mali zavádzať, len pokiaľ je to nevyhnutné z dôvodu osobitnej povahy digitálneho obsahu. Na tento účel by východiskom pre ďalšie rokovania týkajúce sa napríklad vymedzenia pojmov, súladu digitálneho obsahu so zmluvou („kontrola súladu“), dodanie digitálneho obsahu a zodpovednosť dodávateľa v prípade nesúladu mali byť všeobecné zásady, na ktorých je založená existujúca úprava EÚ vzťahujúca sa na zmluvy o predaji tovaru medzi podnikmi a spotrebiteľmi (podrobnejšie pozri oddiel C).
5. V tejto súvislosti je tiež dôležité zohľadniť relevantné informácie vyplývajúce z hodnotenia viacerých smerníc EÚ v oblasti spotrebiteľského a marketingového práva v rámci Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti („REFIT“) vrátane smernice 1999/44/ES o predaji spotrebného tovaru a zárukách, ktoré by malo byť k dispozícii neskôr v tomto roku, a zohľadniť potrebu koherentnosti medzi navrhovanou smernicou o digitálnom obsahu a návrhom smernice o online predajoch tovaru.

6. Okrem toho v záujme celkovej koherentnosti medzi právnymi predpismi EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa je mimoriadne dôležité, aby nová právna úprava týkajúca sa digitálneho obsahu náležite nadväzovala na smernicu 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov („smernica o právach spotrebiteľov“). V tejto súvislosti sa Komisia vyzýva, aby do svojej správy o uplatňovaní smernice o právach spotrebiteľov⁵ zahrnila aj hodnotenie uplatňovania smernice o právach spotrebiteľov, najmä požiadaviek na predzmluvné informácie stanovených v uvedenej smernici, na všetky druhy zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu, na ktoré sa vzťahuje smernica o digitálnom obsahu, s cieľom pomôcť posúdiť, do akej miery môže byť potrebné zosúladiť tieto dva nástroje (najmä v nich použité vymedzenia pojmov), aby sa zaistila väčšia koherentnosť.
7. Pokiaľ ide o vzťah medzi smernicou o digitálnom obsahu a inými právnymi predpismi EÚ, ako napríklad v oblasti práva duševného vlastníctva EÚ a právnych predpisov EÚ o telekomunikačných službách, je potrebné viac objasniť článok 3 ods. 7.
8. Okrem toho je potrebné predísť konfliktu pri uplatňovaní so všeobecným nariadením EÚ o ochrane údajov. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa už stanovuje komplexný rámec práv na účely ochrany osobných údajov. V smernici o digitálnom obsahu sa treba vyvarovať zavedenia odchýlok v uplatňovaní týchto pravidiel. S cieľom uľahčiť podrobnejšie rokovania v pracovnej skupine Rady pre občianske veci o právnych dôvodoch spracúvania osobných údajov v súvislosti so zmluvami o dodávaní digitálneho obsahu by porovnávací tabuľka a podrobnejšia výmena s odborníkmi na ochranu údajov mohli pomôcť identifikovať, ktoré práva týkajúce sa ochrany osobných údajov možno nájsť vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov a ktoré práva súvisiace so zmluvným právom je potrebné ustanoviť v smernici o digitálnom obsahu.

⁵ V článku 30 smernice o právach spotrebiteľov sa ustanovuje:
„Do 13. decembra 2016 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice. Táto správa bude obsahovať najmä hodnotenie ustanovení tejto smernice týkajúcich sa digitálneho obsahu vrátane práva na odstúpenie od zmluvy. V prípade potreby priloží k tejto správe legislatívne návrhy s cieľom prispôsobiť túto smernicu vývoju v oblasti práv spotrebiteľov.“

c) Harmonizácia

9. Z doterajších rokovaní vyplynula široká podpora prístupu, ktorého cieľom je harmonizácia tých aspektov zmluvného práva na úrovni EÚ, ktoré sú podstatné na dosiahnutie cieľov tejto smernice. V súlade s týmto cieleným prístupom je potrebné v smernici jednoznačne ujasniť, v akom rozsahu je ňou dotknuté vnútroštátne zmluvné právo a ktoré aspekty zostávajú vo vnútroštátnej právomoci členských štátov. Cieľom nadchádzajúcich rokovaní by malo byť dosiahnutie úplnej harmonizácie v čo najväčšom rozsahu, pričom treba zohľadniť, že konečné rozhodnutia o úrovni harmonizácie v súvislosti s jednotlivými ustanoveniami smernice sa môžu prijať až v pokročilejšom štádiu rokovaní o podstate.

B. Rozsah pôsobnosti smernice o digitálnom obsahu

a) Zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi

10. Z rokovaní je zrejmá podpora tomu, aby sa pravidlá zmluvného práva EÚ v oblasti dodávania digitálneho obsahu vzťahovali len na zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi. Smernica o digitálnom obsahu by sa preto mala sústrediť len na zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi s jednou potenciálnou výnimkou, pokiaľ ide o možné právo dodávateľa na nápravu v reťazci transakcií (článok 17).

b) Vymedzenie pojmu digitálny obsah a druhy protiplnenia

11. S cieľom prijať právnu úpravu, ktorá je technologicky neutrálna a bráni obchádzaniu pravidiel napríklad jednoduchou zmenou dizajrovej alebo technickej koncepcie digitálneho obsahu alebo použitím iného distribučného kanála je z rokovaní zrejmá zásadná podpora tomu, aby smernica upravovala digitálny obsah komplexným spôsobom. V smernici o digitálnom obsahu by sa preto „digitálny obsah“ mal vymedziť tak, aby zahŕňal veľmi široký rozsah digitálneho obsahu, ktorý v súčasnosti existuje na trhu, a zároveň zostal otvorený budúcemu technickému vývoju. Okrem toho, v záujme zabezpečenia celkovej koherentnosti treba mať na pamäti prípadnú potrebu následných zmien vymedzení pojmu digitálny obsah v iných právnych predpisoch EÚ, napríklad smernici o právach spotrebiteľov.

12. Pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa digitálneho obsahu, ktorý je súčasťou tovaru, budú potrebné ďalšie rokovania. Jednou z možností by mohlo byť uplatňovanie pravidiel o predaji tovaru na výrobky, ktorých súčasťou je softvér, ktorého funkcie sú podriadené hlavným funkciám tovaru. Zdá sa však vhodné naďalej zvažovať aj alternatívy, ako napríklad uplatňovanie pravidiel o predaji tovaru na samotný hmotný nosič, ale zároveň uplatňovanie pravidiel o dodávaní digitálneho obsahu na digitálny obsah.
13. V zásade bola vyjadrená podpora myšlienke, že smernica by sa tiež mohla vzťahovať na zmluvy, pri ktorých sa digitálny obsah dodáva výmenou za iné protiplnenie ako peniaze. Vzhľadom na rastúcu hodnotu osobných údajov v moderných obchodných modeloch by sa smernica o digitálnom obsahu mala vzťahovať na dodávanie digitálneho obsahu výmenou za osobné údaje. Ešte by sa však malo prerokovať, akým spôsobom by sa mala smernica vzťahovať na takéto zmluvy. Je potrebné najmä objasniť presný význam a vhodnosť používania pojmu „aktívne poskytnuté osobné údaje“.
14. Je potrebné dôslednejšie preskúmať otázku, či a v akom rozsahu by sa smernica mohla vzťahovať na zmluvy o dodaní digitálnom obsahu výmenou za „iné údaje“, keďže zatiaľ nie je jasné, čo sa tým myslí. V tejto súvislosti je tiež dôležitá otázka významu spojenia „aktívne poskytnuté“.

c) Právo na náhradu škody

15. Z doterajších rokovaní zatiaľ nevyplývala potreba stanoviť v smernici o digitálnom obsahu pravidlá náhrady škody, aby sa dosiahli jej ciele. Ustanovenie navrhnuté v článku 14 vyvolalo u delegácií značné obavy. V práve všetkých členských štátov je ustanovený systém náhrady škody, hoci jeho rozsah a podrobnosti sa môžu medzi jednotlivými členskými štátmi líšiť. Vzhľadom na to, že článok 14 obsahuje rozsiahly odkaz na vnútroštátne právo členských štátov, vyvoláva toto ustanovenie dojem, že vedie k väčším nejasnostiam ako k jednoznačnosti; neprispelo by k posilneniu vnútorného trhu ani k zaisteniu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov ani k zvýšenej právnej istote.

16. Smernica by sa preto nemala vzťahovať na právo na náhradu škody, a preto by sa článok 14 a vymedzenie pojmu náhrady škody v článku 2 bode 5 mali vypustiť. V záujme jednoznačnosti by sa však malo zvážiť, či do smernice vložiť objasnenie, že žiadnym ustanovením smernice nie je dotknutá možnosť členských štátov prijať alebo zachovať podľa svojho vnútroštátneho práva pravidlá o práve na náhradu škody.

C. *Správna rovnováha medzi záujmami spotrebiteľov a dodávateľov*

17. V doterajších rokovaníach sa zdôraznilo, že je mimoriadne dôležité, aby sa novými pravidlami dosiahla vyvážená úprava. To znamená, že by sa nimi mala stanoviť vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa a zároveň vytvoriť podnikateľské prostredie ústretové pre podnikateľov EÚ a že by tieto pravidlá mali byť technologicky neutrálne, účinné a používateľsky ústretové. Vzhľadom na túto požiadavku sa dospelo k všeobecnej dohode, že je potrebné, aby sa smernica o digitálnom obsahu v niektorých bodoch prispôsobila, aby mali z pravidiel úžitok tak vnútorný trh, ako aj občania EÚ.

a) *Technologicky neutrálne a používateľsky ústretové pravidlá*

18. Z rokovaní jednoznačne vyplynulo, že pri regulácii nových oblastí je potrebné postupovať opatrne. Technologické informácie od odborníkov na informačné technológie by boli pracovnej skupine Rady pre občianskoprávne veci prospešné, aby lepšie pochopila prípadné dôsledky, ktoré by mohlo mať zaradenie širokej škály digitálneho obsahu a rôznych druhov protiplnení na uplatňovanie smernice v praxi.

19. Na to, aby boli pravidla používateľsky ústretové, technologicky neutrálne a otvorené budúcemu technického vývoju, je potrebné, aby sa práca sústredila na to, aby nové pravidlá boli dostatočne pružné a vyhovovali tak rôznym formám digitálneho obsahu a rôznym druhom protiplnení, na ktoré sa smernica vzťahuje, bez toho, aby to príliš skomplikovalo právne prostredie. V tejto súvislosti je potrebné preskúmať, ako možno zaistiť, aby spotrebiteľia vedeli o svojich právach, keď za digitálny obsah poskytujú iné protiplnenie ako peniaze.

b) Kontrola súladu

20. Skutočnosť, že v pôvodnom návrhu Komisie sa pri uplatňovaní kontroly súladu dáva prednosť „subjektívnej“ kontrole súladu (t. j. kritériám dohodnutým v zmluve, väčšinou v rámci štandardných zmluvných podmienok), vyvolalo u viacerých členských štátov obavy. A to najmä z toho dôvodu, že takéto pravidlo by mohlo viesť k riziku, že by sa dodávatelia vložení veľmi slabých požiadaviek do svojich zmlúv mohli vyhnúť zodpovednosti za nesúlad, čo by poškodilo ochranu spotrebiteľa, keďže spotrebiteľia majú spravidla veľmi malý vplyv na (štandardné) zmluvné podmienky. Ďalšou obavou bolo, že by to zaťažilo spotrebiteľov tým, že by museli zmluvu starostlivo skúmať.
21. V záujme lepšej rovnováhy by východiskom pre ďalšie rokovania mal byť prístup, ktorý by bol viac v súlade so smernicou 1999/44/ES a smernicou o online predajoch tovaru, čo by znamenalo, že súlad digitálneho obsahu by sa musel skúmať z hľadiska zmluvným podmienok a súboru „objektívnych“ kritérií súladu stanovených právom EÚ.

c) Jasné pravidlá pre dodanie digitálneho obsahu

22. Z rokovaní vyplynulo, že v záujme poskytnutia účinných práv spotrebiteľovi je potrebné, aby sa v smernici o digitálnom obsahu ustanovili jasné pravidlá o dodávaní digitálneho obsahu, najmä pokiaľ ide o moment, kedy sa digitálny obsah považuje za dodaný spotrebiteľovi.
23. V tejto súvislosti sa navrhlo, aby sa pravidlá o dodávaní digitálneho obsahu viac zosúlادili s dodaním tovaru podľa smernice o právach spotrebiteľov a moment dodania by sa mal stanoviť ako moment, keď digitálny obsah dosiahne zariadenie spotrebiteľa alebo tretej strany, ktorú si ako sprostredkovateľa zvolí spotrebiteľ. To znamená, že dodávateľ by bol zodpovedný v prípadoch, keď nedošlo k dodaniu z dôvodov, ktoré nesúvisia s digitálnym prostredím spotrebiteľa alebo s okolnosťami, na ktoré nemá spotrebiteľ vplyv.

24. Určité technologické informácie od odborníkov na informačné technológie by boli pracovnej skupine Rady pre občianskoprávne veci prospešné, aby pochopila, ako dodávanie digitálneho obsahu funguje v praxi a ako vhodne upraviť situácie, keď je dodanie neúspešné v dôsledku okolností, za ktoré je zodpovedná tretia strana.
25. Okrem toho by mohlo byť vhodné pouvažovať o tom, či v smernici ustanoviť pravidlo dôkazného bremena v súvislosti s otázkou, či bol digitálny obsah úspešne dodaný.

d) Zodpovednosť dodávateľa v prípade nesúladu a dôkazné bremeno

26. Z doterajších rokovaní je zrejmá všeobecná zhoda v tom, že dodávateľ by mal byť zodpovedný voči spotrebiteľovi v prípadoch, keď dodaný digitálny obsah nie je v súlade so zmluvou. Nestanovenie žiadneho minimálneho alebo maximálneho časového obmedzenia zodpovednosti dodávateľa za nesúlad digitálneho obsahu ani súvisiaceho presunutia dôkazného bremena (článok 9 ods. 1) však viaceré delegácie považovali za nezabezpečenie dostatočnej rovnováhy.
27. S cieľom dosiahnuť lepšiu rovnováhu medzi záujmami spotrebiteľov a podnikov a poskytnúť lepšiu právnu istotu by východiskom pre ďalšie rokovania mohol byť prístup, pri ktorom sa v smernici určí, ako dlho a za akých podmienok môže spotrebiteľ uplatňovať zodpovednosť dodávateľa za nesúlad a môže využiť presunutie dôkazného bremena stanovené v článku 9 ods. 1. Takýto prístup by bol viac v súlade so smernicou 1999/44/ES a smernicou o online predajoch tovaru.

e) Prostriedky nápravy v prípade nesúladu

28. Panuje všeobecná zhoda o základnej zásade, že ak dodávateľ nedodá digitálny obsah v súlade so zmluvou, spotrebiteľ má nárok na to, aby bol digitálny obsah uvedený do súladu v primeranej lehote, bez toho, aby spôsobil spotrebiteľovi závažné ťažkosti a akékoľvek náklady, alebo na zníženie ceny alebo ukončenie zmluvy.
29. Z doterajších rokovaní je zrejmá široká podpora pre myšlienku, aby sa stanovil určité poradie v prístupe k týmto prostriedkom nápravy pre spotrebiteľa, no nedosiahla sa všeobecná dohoda v tejto otázke. Akýkoľvek nesúlad by mal byť napravený spôsobom, ktorý je účinný pre strany v konkrétnom prípade. Ako to dosiahnuť, si vyžaduje ďalšie rokovania.

f) Iné práva spotrebiteľa

30. Z rokovaní o článkoch 15 a 16 o modifikácii digitálneho obsahu a o ukončení dlhodobých zmlúv je zrejmá podpora pre základný cieľ ochrany spotrebiteľov voči nekalým zmluvným podmienkam, ktoré ich môžu zaviazat' k zmenenej zmluve alebo dlhodobej zmluve, ktorú si už neželajú. Je potrebné ďalšie zváženie na technickej úrovni, ako tento cieľ najlepšie dosiahnuť proporcionálnym spôsobom, pri ktorom sa zohľadnia záujmy spotrebiteľov a dodávateľov a prihliadne sa na širší právny rámec týkajúci sa nekalých zmluvných podmienok.